

Олександра Тарасівна ПАТРЯК

здобувач кафедри обліку у бюджетній та соціальній сфері

Тернопільський національний економічний університет

майдан Перемоги, 3, м. Тернопіль, 46000, Україна

E-mail: oleksandro4ka@gmail.com

Телефон: +380977634303

КЛАСИФІКАЦІЯ КОРПОРАТИВНИХ ПРАВ ЯК ОБ'ЄКТ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Анотація. Домінування корпоративного сектору у структурі національної економіки обумовлене стрімким розвитком приватизаційних процесів, що відбувалися в Україні протягом останніх років.

Дослідження проблем класифікації корпоративних прав як об'єкта бухгалтерського обліку є цікавим не лише з позицій теорії, але й практики, оскільки зумовлює цілу низку наслідків як правового, так і фінансового характеру.

Визначення єдиного підходу до класифікації корпоративних прав є основою для підвищення достовірності та забезпечення аналітичності інформації, отриманої з системи бухгалтерського обліку корпоративних утворень.

Слід зазначити, що корпоративні права хоча і набувають все більшого поширення, однак і на сьогодні залишаються відносно новим та недостатньо дослідженим явищем у діяльності суб'єктів господарювання та фізичних осіб. Ситуація ускладнюється і тим, що в Україні це питання отримало недостатнє висвітлення у науковій та професійній літературі. Отже, вищезазначене свідчить про актуальність досліджуваної теми та про необхідність її подальшого вивчення. Окреслюючи власний погляд на сутність і класифікацію корпоративних прав, зазначимо, що комплекс корпоративних прав складний і містить такі їх види: майнові, немайнові, основні та додаткові, повні, неповні (обмежені), а також корпоративні права на макро-, мезо- та мікрорівнях.

Мета статті - розкрити сутність корпоративних прав та відобразити сучасний погляд класифікації корпоративних прав як об'єкта бухгалтерського обліку.

Методологічною основою дослідження є загальнонаукові та спеціальні методи пізнання. Використано методи теоретичного узагальнення і порівняння для уточнення та поглиблення економіко-правової сутності корпоративних прав. Методи причинно-наслідкового зв'язку та абстрактно-логічний використовувались для удосконалення класифікації корпоративних прав.

Отже, у статті аналізуються підходи до класифікації широкого спектру корпоративних прав у нормативно-правових актах, довідковій та науковій літературі. Висловлюються пропозиції щодо класифікації корпоративних прав для цілей бухгалтерського обліку та контролю. Основна увага звертається на змістовий критерій поділу корпоративних прав, який є визначальним в аспекті їх облікового відображення.

***Ключові слова:** критерії класифікації; корпорації; корпоративні права; статутний капітал; акції; дивіденди.*

Александра Тарасовна ПАТРЯК

КЛАССИФИКАЦИЯ КОРПОРАТИВНЫХ ПРАВ КАК ОБЪЕКТ БУХГАЛТЕРСКОГО УЧЕТА

Аннотация. Доминирование корпоративного сектора в структуре национальной экономики обусловлено стремительным развитием приватизационных процессов, которые происходили в Украине в последние годы. Исследование проблем классификации корпоративных прав как объекта бухгалтерского учета является интересным не только с позиций теории, но и практики, поскольку предопределяет целый ряд последствий как правового, так и финансового характера. Определение единого подхода к классификации корпоративных прав является основой для повышения достоверности и обеспечения аналитичности информации, полученной из системы бухгалтерского учета корпоративных образований.

Следует отметить, что корпоративные права хотя и получают все большее распространение, однако и на сегодняшний день остаются относительно новым и недостаточно исследованным явлением в деятельности субъектов хозяйствования и

физических лиц. Ситуация осложняется и тем, что в Украине этот вопрос получил недостаточную разработку в научной и профессиональной литературе. Итак, вышеперечисленное свидетельствует об актуальности исследуемой темы и о необходимости дальнейшего изучения. Обозначая собственный взгляд на сущность и классификацию корпоративных прав, отметим, что комплекс корпоративных прав сложен и включает следующие их виды: имущественные, неимущественные, основные и дополнительные, полные, неполные (ограниченные) а также корпоративные права на макро-, мезо-и микроуровнях.

Целью статьи является раскрытие сущности корпоративных прав и отражение современного взгляда на классификацию корпоративных прав как объекта бухгалтерского учета.

Методологической основой исследования являются общенаучные и специальные методы познания. Используются методы теоретического обобщения и сравнения для уточнения и углубления экономико-правовой сущности корпоративных прав. Методы причинно-следственной связи и абстрактно-логический использовались для совершенствования классификации корпоративных прав.

Итак, в статье анализируются подходы к классификации широкого спектра корпоративных прав в нормативно-правовых актах, справочной и научной литературе. Высказываются предложения по классификации корпоративных прав для целей бухгалтерского учета и контроля. Основное внимание уделяется содержательному критерию разделения корпоративных прав, который является определяющим в аспекте их учетного отражения.

Ключевые слова: критерии классификации; корпорации; корпоративные права; уставный капитал; акции; дивиденды.

PATRYAK Oleksandra Tarasivna

PhD candidate at the department of accounting
in the public and social sector

Ternopil National Economic University

3 Maidan Peremogi St., Ternopil, 46000, Ukraine

E-mail: oleksandro4ka@gmail.com

Telephone: +380977634303

THE ISSUE OF CORPORATE CLASSIFICATION AS OBJECT OF ACCOUNTING

Abstract. The dominance of the corporate sector in the structure of the national economy is caused by the rapid development of privatization that had happened in Ukraine in recent years.

Research of problems of classification of corporate laws, as an object of record-keeping is interesting not only from positions of theory but also in practices, as predetermines a number of consequences of both legal and financial characters.

Determination a common approach to the classification of corporate laws is basis for the increasing of authenticity and providing of analytical information that has got from the system of record-keeping of corporate formations.

It should be noted that although corporate law is became more common, however, and remaining a relatively new and insufficiently researched phenomenon in business entities and individuals today. A situation becomes complicated because this question got insufficient attention in scientific and professional literature in Ukraine. Thus, the above-mentioned testifies the actuality of the investigated theme and about the necessity of its further study. Denoting own view of the nature and classification of corporate rights, we note a set of corporate rights is complex and includes the following types: proprietary, non-proprietary, basic and advanced, complete, partial (limited) and corporate law at the macro, meso and micro levels.

The aim of the paper is to reveal the essence of corporate rights and reflect the current view of the classification of corporate rights as an object of accounting.

The methodological basis of the study is general scientific methods and special knowledge. Method of theoretical generalizations and comparisons are used to refine and deepen economic and legal nature of corporate rights. Methods of causation and abstract logic are used to improve the classification of corporate rights.

Thus, the approaches to the classification of a wide range of corporate rights in legal acts, information and scientific literature are analyzed in the article. Suggestions speak out

in relation to classification of corporate laws for the aims of record-keeping and control. Basic attention is spared on semantic criterion of division of corporate laws that is qualificatory in an aspect of their registration reflection.

Keywords: classification criteria; corporation; corporate law; equity; action; dividends.

JEL classification: M 41

Вступ

Інвестиційна привабливість корпоративного сектору економіки відіграє визначальну роль як у національній, так і в світовій економіці та впливає на міжнародні відносини.

Основою цього сектору є корпоративні інтегровані структури, ефективна діяльність яких залежить від розвитку двох взаємопов'язаних процесів – корпоративного управління та бухгалтерського обліку. Однією з основних причин виникнення корпоративних конфліктів, які негативно впливають як на діяльність суб'єктів господарської діяльності, так і на імідж держави, є невизначеність, яка існує в обліку операцій з корпоративними правами.

Суттєвий внесок у розробку та дослідження теоретичних і організаційно методичних засад формування корпоративних прав здійснили такі науковці, як О.М.Вінник, Т.В.Кашаніна, О.Р.Кібенко, В.М.Кравчук, М.Р. Лучко, В.К.Мамутов, О.О.Мельник, О.І.Пилипенко, І.В.Спасибо-Фатєєва, М.О.Томашевська, В.С.Щербина.

Аналіз останніх досліджень дозволяє зробити висновок, що велика дискусія виникає з відмінностей у класифікації та маркуванні корпоративних прав. Останні напрацювання науковців та практиків підтверджують зростання актуальності щодо цього питання. Проте вказана проблематика часто розглядається з аналітичної та практичної точки зору використання корпоративних права, проблема класифікації корпоративних прав для потреб бухгалтерського обліку залишається малодослідженою.

Мета статті та завдання

Метою дослідження є класифікація корпоративних прав як об'єкта бухгалтерського обліку.

Для досягнення мети в роботі поставлені такі завдання:

- виявити специфіку категорійного апарату у сфері корпоративного управління;
- систематизувати підходи до класифікації корпоративних прав для цілей бухгалтерського обліку.

Виклад основного матеріалу.

У сучасній економічній літературі на сьогодні відсутнє єдине визначення корпоративного права, тому існують різноманітні думки, погляди на це питання, в тому числі - ототожнення корпоративного права з акціонерним правом, віднесення до корпоративних відносин питання регулювання внутрішньоорганізаційних правил певної організації, що заснована на членстві та об'єднанні капіталів.

Слід зазначити, що поняття корпоративного права в законодавстві України було відсутнє і зустрічалося лише в юридичній літературі.

Нормативні визначення корпоративних прав містяться у Законі «Про акціонерні товариства», Господарському кодексі України і Законі «Про оподаткування прибутку підприємств».

Поняття корпоративного права визначає частина перша статті 167 Господарського кодексу України, що набув чинності 30 січня 2004 року, а саме:

„Корпоративні права – це права особи, частка якої визначається у статутному фонді (майні) господарської організації, що включають правомочності на участь цієї особи в управлінні господарською організацією, отримання певної частки прибутку (дивідендів) даної організації та активів у разі ліквідації останньої відповідно до закону, а також інші правомочності, передбачені законом та статутними документами.”[2]

В іншому Законі України відповідно до п. 1.8 ст. 1 „Про оподаткування прибутку підприємств” зазначено, що „корпоративні права – право власності на статутний фонд (капітал) юридичної особи або його частку (пай), включаючи права на управління, отримання відповідної частки прибутку такої юридичної особи, а

також активів у разі її ліквідації відповідно до чинного законодавства, незалежно від того, чи створена така юридична особа у формі господарського товариства, підприємства, заснованого на власності однієї юридичної або фізичної особи, або в інших організаційно-правових формах”.[4]

Зазначені визначення не використовуються для цілей бухгалтерського обліку, а враховують лише правову природу корпоративних прав, оскільки вони тлумачаться як право власності на частку (пай) у статутному капіталі юридичної особи.

Отже, зростає потреба в достовірній обліковій і податковій інформації про діяльність суб'єктів господарської діяльності та фізичних осіб. Без такої інформації неможливо зробити висновок про ефективність господарської діяльності підприємства та стан корпоративних прав власників.

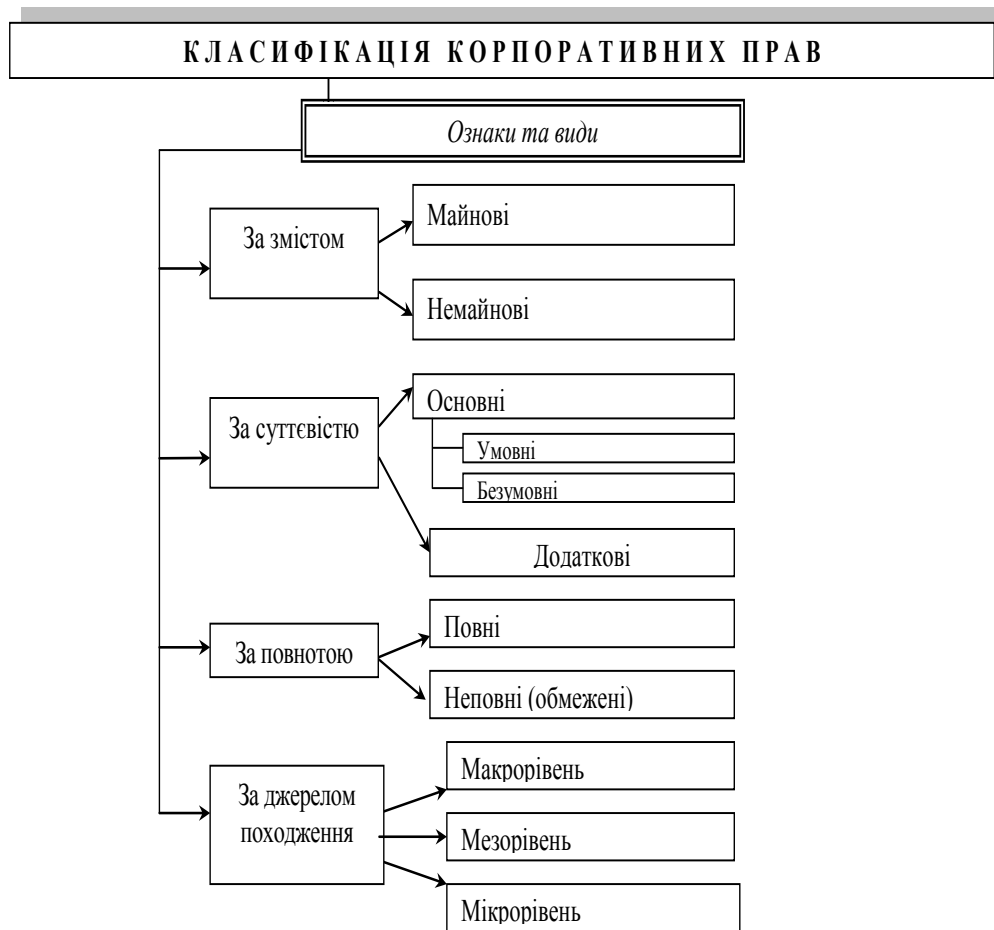
Під корпоративними правами, які враховують обліковий аспект, розуміється сукупність майнових і немайнових прав акціонера – власника акцій товариства, які визначаються з прав власності на акції, що передбачають право на участь в управлінні акціонерним товариством, отримання дивідендів або активів акціонерного товариства у разі його ліквідації відповідно до закону, а також інші права та правомочності, передбачені законом і статутними документами[11, с.45].

Корпоративне право є складним структурним утворенням [9, с.34].

Специфіка його виявляється в тому, що воно складається з низки прав, яке кожне окремо можна назвати „корпоративне право”:

- це право на управління;
- це право на отримання частини прибутку;
- це право на одержання дивідендів[8, с.182-183]

Зараз більш ніж будь-коли існує попит на єдині критерії, за якими можна порівнювати корпоративні права.

Рис.1.Класифікація корпоративних прав

Як відомо, в науці також існують розбіжності щодо розуміння сутності корпоративних прав. Окремі дослідники вважають, що корпоративні права є майновими, інші вважають, що вони є особистими немайновими і взагалі не можуть відчужуватися, а деякі науковці переконані, що вони поєднують лише майновий та організаційний (управлінський) елементи.

Так, на думку О. Вінник, комплекс корпоративних прав складний і містить такі їх види: основні (притаманні учасникові будь-якої господарської організації), спеціальні (наявність яких пов'язується з участю в суб'єкті господарювання певної організаційно-правової форми або в господарській організації з певним видом виняткової діяльності та закріплюється спеціальними законами), локальні (передбачаються установчими документами конкретної господарської організації) [1, с.181].

Наприклад, І. Спасибо-Фатеева вважає, що корпоративні права — це поєднання майнових (право на отримання певної частки прибутку (дивідендів)

юридичної особи та активів у разі її ліквідації) і немайнових прав (Право на участь в управлінні нею)[12, с.11].

Підтримуємо думку, згідно з якою корпоративні права є комплексними за своєю сутністю, поєднують у собі майнові, немайнові та/або організаційні елементи.

З метою відображення корпоративних прав у бухгалтерському обліку та контролю здійснено класифікацію за такими ознаками: за змістом, за суттєвістю, за повнотою, за джерелом походження.

Аналіз наукових праць [1, 3, 6] дав нам змогу виокремити класифікацію корпоративних прав як специфічного об'єкта бухгалтерського обліку.

Табл.1. Вплив корпоративних прав на побудову бухгалтерського обліку та контролю.

Класифікаційна ознака	Види корпоративних прав	Вплив на побудову бухгалтерського обліку та контролю
За змістом	Майнові Немайнові	Визначення рахунків, на яких потрібно відображати процеси, пов'язані з придбанням, використання та відчуження Корпоративний капітал (рахунки 40,42,43,44,45,46). Корпоративні зобов'язання (рахунок 67)
За суттєвістю	Основні Додаткові	Забезпечують баланс різних груп акціонерів і прозорість інформації про діяльність корпорацій за допомогою елементів
За повнотою	Повні Неповні(обмежені)	

		облікової політики
За джерелом походження	Макрорівень Мезорівень Мікрорівень	Здійснення посиленого контролю корпоративних прав суб'єктів господарювання та фізичних осіб

Розглянемо підхід до класифікації за змістом, який є визначальним в аспекті їх облікового відображення.

До немайнових(організаційних) корпоративних прав відносять: право на участь в управлінні товариством; право на отримання інформації про діяльність товариства; право на вихід з товариства; право передавати права (або частину прав), що надаються акцією, своєму представнику на підставі довіреності.

До майнових корпоративних прав належать: право на одержання коштів, що підлягають розподілу між учасниками товариства після проведення всіх необхідних розрахунків при його ліквідації; право на придбання та викуп акцій; право на дивіденди (проценти від прибутку) товариства; право при виході з товариства на одержання коштів, що дорівнюють вартості частки майна товариства, пропорційно частці учасника в статутному капіталі.

Слід підкреслити: для забезпечення інформаційних потреб бухгалтерського обліку відображаються лише майнові корпоративні права у формі акцій, дивідендів та часток учасників у статутному капіталі суб'єкта господарювання та фізичних осіб.

Табл.2. Корпоративні права в системі бухгалтерського обліку.

Критерії класифікації	Види корпоративних прав	Об'єкти обліку
------------------------------	--------------------------------	-----------------------

За змістом	Майнові	Право на дивіденди (відсотки від прибутку) товариства;	Операції з нарахуванням, виплати та оподаткування дивідендів
		Право на одержання коштів, що підлягають розподілу між учасниками товариства після проведення всіх необхідних розрахунків при його ліквідації;	Операції з розподілу прибутку у формі виплати суб'єктам господарювання та фізичним особам дивідендів
		Право на придбання та викуп акцій	Операції з придбання, наявності та купівлі-продажу цінних паперів (акцій)
		Право при виході з товариства на одержання коштів, що дорівнюють вартості частки майна товариства, пропорційно частці учасника в статутному капіталі	Операції по формуванню статутного капіталу, розрахунки з учасниками
	Немайнові	Право на участь в управлінні товариством	Безпосередня участь у статутному капіталі суб'єкта господарювання
Право на отримання інформації про діяльність товариства			

		Право на вихід з товариства	
		Право передавати права (або частину прав), що надаються акцією, своєму представнику на підставі довіреності.	

Бухгалтерським аналогом майнових прав можна вважати нематеріальні активи — немонетарні активи, що не мають матеріальної форми, ознаки та види яких наведено в п. п. 4 та 5 Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи» (ними є як права користування майном, так і права на об'єкти інтелектуальної власності).

Податкове законодавство визначає нематеріальні активи значно вужче та більш розпливчато, а саме: як об'єкти інтелектуальної власності, а також інші аналогічні права, визнані у встановленому відповідним законодавством порядку об'єктом права власності платника податку. [5, с.190]

Поряд з класифікацією за змістом здійснено класифікацію за повнотою, а саме: повні — містять і організаційні, і майнові права; неповні (обмежені) — містять або організаційні, або майнові права [6, с.260].

Повні складаються з усієї сукупності елементарних прав, які учасник має на підставі законодавства та установчих документів;

Неповні містять окремі елементарні корпоративні права або їх зміст є меншим, ніж зміст тотожних прав інших учасників.

Варто виокремити класифікацію корпоративних прав за суттєвістю (важливістю): основні, які поділяються на умовні та безумовні (загальні та конкретизуючі) та додаткові.

Для кращого визначення методики їх облікового відображення механізм використання корпоративних прав доцільно розглядати на мікро-, мезо- та на

макрорівні. Макрорівень охоплює інтереси великих акціонерів та інвесторів – таких, як держава та інституційні інвестори (інвестиційні фонди, інвестиційні компанії, пенсійні фонди, довірчі товариства та банки). На мікрорівні розглядаються інтереси дрібних акціонерів, таких, як господарські товариства. До господарських, зокрема, належать: акціонерні товариства, товариства з обмеженою відповідальністю, товариства з додатковою відповідальністю, повні та командитні товариства. Останні три види не репрезентовані, тому лєвова частка корпоративних справ стосується акціонерних товариств та товариств з обмеженою відповідальністю (ст.116 ЦК України, ст.88 Господарського кодексу України, ст.10 закону України „Про господарські товариства”).

Отже, розглянемо зазначені рівні використання корпоративних прав та їх класифікацію. Корпоративні права держави - це право держави, частка якої визначається в статутному капіталі господарського товариства, що містить право на управління цим товариством, отримання певної частки його прибутку (дивідендів), активів у разі ліквідації відповідно до законодавства, а також інші права, передбачені законом та установчими документами.

Корпоративні права держави класифікуються залежно від суб'єкта управління, ступеня корпоративного контролю держави у господарських товариствах, галузевих особливостей цих товариств і строку закріплення корпоративних прав у власності держави. З метою покращення обліку корпоративних прав держави та відповідно до введених у ГКУ визначень державного та комунального секторів економіки у класифікацію форм власності внесено нові позиції: державна корпоративна власність та комунальна корпоративна власність, а у класифікацію організаційно-правових форм - державна акціонерна компанія (товариство). Залучення цих позицій сприятиме організації обліку корпоративних прав держави, про необхідність покращення якого зазначено у постанові Кабінету Міністрів України від 11 лютого 2004 року №155 “Про затвердження основних концептуальних підходів до підвищення ефективності управління корпоративними правами держави” та інших урядових рішеннях. Крім того, ці позиції дають можливість узагальнювати

статистичну інформацію за державним та комунальним секторами економіки, визначення яких надано у ГКУ (ст.22 та 24). [10].

Окремій класифікації підлягають корпоративні права акціонерів. За критерієм можливості впливу акціонера на прийняття рішень на засіданнях загальних зборів акціонерного товариства Н. Глусь його права поділяє на: права як одиничного акціонера, права як члена більшості акціонерів, права як члена меншості акціонерів [3, с.21]. Цим вченим також запропоновано здійснювати поділ корпоративних прав за джерелами корпоративного права на законодавчі та статутні.

Висновки та перспективи подальших розвідок.

Отже, корпоративні інтегровані структури, які добре функціонують, є невід'ємною частиною будь-якої сучасної здорової економіки. Широкий спектр корпоративних прав на сучасному ринку дозволяє ефективний рух капіталу серед інвесторів. Удосконалення системи управління корпоративними правами повинно здійснюватися для ведення обліку цих прав, їх класифікація визначатися особливостями завдань управління ними та розміром частки в статутному капіталі господарського товариства шляхом формування та ведення реєстру корпоративних прав.

Список літератури

1. Вінник О. М. Господарське право : курс лекцій. – [Текст]. — К., 2004. — 624с.
2. Господарський кодекс України // Відомості Верховної Ради України. - 2003. – № 18, № 19-20, № 21-22. – ст. 144.
3. Глусь Н. С. Корпорації та корпоративне право : поняття, основні ознаки та особливості захисту : автореф. дис. на здобуття вченого ступення канд. юрид. наук. — К., 2000. — 23 с.а
4. Закон України. Про оподаткування прибутку підприємств. В редакції Закону України від 22.05.1997 р. № 283/97-ВР із змінами і доповненнями // Відомості Верховної Ради (ВВР). - 1997. - № 27. - Ст. 181.
5. Корпоративне управління: Монографія / І. Спасибо-Фатєєва, О. Кібенко, В. Борисова; За ред. проф. І. Спасибо-Фатєєвої. – Х.: Право, 2007. – 500 с.
6. Кравчук В. М. Корпоративне право. Науково-практичний коментар законодавства та судової практики. — К., 2005. — 720 с.
7. Лучко М.Р. Основи складання консолідованої фінансової звітності: Навчальний посібник. – Тернопіль: Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка, 2012.-77с.

8. Несинова С. В. , Воронко В. С., ЧебикінаТ. С. Господарське право України. [Текст] Навч. посіб. / за заг. ред. С. В. Несиної. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 564 с.
9. Погрібний Д.І. Корпоративні права держави: поняття, підстави виникнення, механізм реалізації [Текст]: монографія / Д. І. Погрібний. — Х., 2009. — 168 с.
10. Постанова кабінету міністрів України «Про затвердження основних концептуальних підходів до підвищення ефективності управління корпоративними правами держави» від 11 лютого 2004 р. № 155 [Електроннийресурс].– Режим доступу: <http://ukrstat.org/druk/coment/answer/answer6.htm>
11. Пилипенко О.І. Корпоративні права в системі бухгалтерського обліку [Текст]: монографія // О.І.Пилипенко. –Житомир: ФОП Кузьмін Д.Л., 2010.– 612с.
12. Спасибо-Фатєєва Інна. Поняття майна, майнових та корпоративних прав як об'єктів права власності // Українське комерційне право. — 2004. — № 5. — С. 9-18.

References

1. Vinnyk A. Commercial law : a course of lectures. - [Text]. - К. , 2004. - 624 p.
2. Commercial Code of Ukraine // Supreme Council of Ukraine . - 2003 . - № 18 , № 19-20, № 21-22. - Art. 144.
3. Hlus NS Corporations and corporate law : concepts, main features and peculiarities of protection : Author. Thesis . for scientific stupennya candidate. Legal. sciences. - К. , 2000. - 23 p.
4. The Law of Ukraine . On Corporate Income Tax . The Law of Ukraine of 22.05.1997 , № 283/97-VR as amended // VVR (BD) . - 1997 . - № 27. - Art. 181.
5. Corporate governance : Monograph / I. Thank - Fateev , A. Kibenko Borisova ; Ed. prof. I. Thank - Fateeva . - H.: Right , 2007. - 500 p.
6. Kravchuk VM Corporate Law . Scientific and Practical Commentary law and practice . - К. , 2005. - 720 p.
7. Luchko MR Basis of preparation of consolidated financial statements : Manual. - Ternopol: Ternopil National Pedagogical University. V. Hnatiuk , 2012. – 77p .
8. Nesynova S.V ., Voronko V. S., Chebykina T . C. Commercial Law of Ukraine. [Text] Teach. guidances . / By the Society. eds. S.V Nesynovoyi . - Kyiv: Center of educational literature , 2012. - 564 p.
9. Pogrebnoy DI Corporate Law states : the concept, there was reason to nennya mechanism implementation [Text] : monograph / DI Pogrebnoy . - H. , 2009. - 168 p.
10. Decree of Cabinet of Ministers of Ukraine "On approval of the basic conceptual approaches to improving the management of state corporate rights " of February 11, 2004 № 155 [Elektronnyyresurs]. - Mode of access : <http://ukrstat.org/druk/coment/answer/answer6.htm>
11. Pylypenko AI Corporate law in the accounting system [Text]: monograph / / O.I.Pylypenko . -Zhitomir : SE Kuzmin, DL, 2010. - 612s .
12. Fateeva Thanks , Ina. The concept of property, property and corporate rights as objects of ownership // Ukrainian commercial . - 2004 . - № 5. - P. 9-18 .